Prezentacja wystawy „Koniec PRL – rok 1989” – Gdańsk, 4 czerwca 2021

W 32. rocznicę tzw. wyborów kontraktowych do Sejmu i Senatu PRL zapraszamy do obejrzenia okolicznościowej wystawy, przygotowanej przez pracownika Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej Izabelę Brzezińską.

Autorka wystawy, Izabela Brzezińska (OBEN IPN Gdańsk)

Wystawa elementarna „Koniec PRL – rok 1989” prezentuje historię ostatnich lat PRL, począwszy od wybuchu społecznego niezadowolenia w 1988 roku, po przebieg i rezultaty wyborów przeprowadzonych w 1989 roku. Prezentacja składa się z 15 plansz. Można ją obejrzeć przy siedzibie Oddziału IPN w Gdańsku (al. Grunwaldzka 216) od 4 czerwca br. Dostępna jest również on-line na stronie internetowej IPN.

Wystawa została przygotowana z myślą o rocznicowych wydarzeniach związanych z upadkiem systemu komunistycznego w Polsce. Trwa spór wokół daty wyznaczającej

symboliczny kres zniewolenia. W tej sprawie wypowiedział się prof. Mirosław Golon, dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku:

> Od wielu lat w Polsce trwa spór, która data jest najlepsza dla symbolicznego kresu PRL i komunizmu. Według mnie ten spór potrwa jeszcze co najmniej dekadę z prostego powodu: żyje zbyt wielu uczestników ważnych wydarzeń politycznych w Polsce w latach 1989–1991 i wśród nich jest co najmniej kilka grup o zróżnicowanych doświadczeniach, o różnej wrażliwości i zróżnicowanej refleksji historycznej.
>
> Jako student ostatniego roku studiów w 1989 roku i bardzo aktywny obserwator wydarzeń, ale nie aktywny uczestnik, dziś wolałbym za datę finału komunistycznej Polski pierwsze całkowicie demokratyczne wybory parlamentarne z 27 października 1991 roku, ale sam nie wiem czy za kilka lat nie wybiorę jednak roku 1990, np. majową rocznicą pierwszych demokratycznych wyborów samorządowych albo inny termin symboliczny, może dopiero z 1992 lub 1993 roku, np. związany z kolejnymi etapami wycofywania rosyjskich, okupacyjnych wojsk z terenu Polski. Ale data 4 czerwca 1989 roku to bez wątpienia też ważny symbolicznie i realnie dzień. Ten pogrom komunistów przy urnie wyborczej był jak wielki łyk wolności!
>
> Wprawdzie szybko przyszła gorzka refleksja, że komuniści nadal zachowali gigantyczne wpływy i generalnie trzymali w ręku jeszcze bardzo długo najważniejsze instrumenty władzy (wojsko, policję i pieniądz), ale chociaż przez kilka dni mogliśmy się cieszyć i łudzić, że już z nimi wygraliśmy. Nie wygraliśmy, zdobyliśmy tylko nieco lepszą pozycję, ale i to warte jest pamięci.

Warto dodać, że 4 czerwca związany jest również z inną, nieco późniejszą datą: tego dnia 1992 r. obalony został rząd Jana Olszewskiego, pierwszy po II wojnie światowej wyłoniony w całkowicie wolnych wyborach. Jan Olszewski, ten niezwykły premier, wielki opozycjonista i wspaniały człowiek, ma dziś piękne upamiętnienie w Muzeum II Wojny Światowej.

> Dla Instytutu Pamięci Narodowej, także dla całego

środowiska pasjonatów historii i wszystkich osób zainteresowanych prawdziwą historią Polski, 4 czerwca pozostanie też rocznicą złej zmowy części polskich elit i brutalnego spisku, skutkującego obaleniem rządu Premiera Jana Olszewskiego. Ten atak na mądry program polityczny budowy naprawdę wolnej, suwerennej i demokratycznej Polski na długie lata uwięził życie polityczne III RP w fatalnych mechanizmach postkomunistycznych zależności, a dla historyków oznaczało to zamknięcie szerokiego dostępu do akt komunistycznej policji politycznej na całą dekadę – podsumował prof. Mirosław Golon.

Wystawa będzie dostępna do końca czerwca br.

#1

Wystawa przed budynkiem Oddziału IPN w Gdańsku (al. Grunwaldzka 216)

#3